

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 „
Helyben háshoz kordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 „
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és kedd utáni napok kivételével.

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kóriratok visszaadását vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, október 30.

Házi iparfejlesztés.

Az első dör, a tél előhírnöke beköszöntött. A paraszt munkásember gunyáját összebb vonva, önkénytelenül ajkaira veszi a régi közmondást, hogy most már megkérdezzük tőlünk, mit csináltál a nyáron? — vagyis minő készlettel megy a télnek a szegény ember.

Azon kérdések özöne, a melyek a fajmagyar munkásember életfeltételeire mindig nagyobb kihatással vannak és az ebből származó veszedelmes jelenségek összefüggő halmazára, kezdi felrészni lehangoló alamból még az ölbe tett kézzel nézőket is, kik Pató Pállal nem tartották eddig érdemesnek a kisember dolgaival bibelődni.

A legfeltűnőbb, a legszembeötlőbb két szomorú világot feltáró mozzanat, mely régen orvoslást igényel, az országnak a kivándorlás következtében elnéptelenedett vidékei, ennek folytán a mezőgazdasági termeléshez szükséges munkáskéz hiánya — a másik a parasztszociálistikus fektelensége, mely nemcsak a gazdaságra súlyosodik átokként, hanem valóságos anarchia alakjában jelentkezik.

Halomszámra olvasunk szebbnél-szebb eszméket — egyik értekezlet a másikat éri eme kérdések megoldására nézve, de az igazi, mélyreható okok kellő megvilágítása nélkül.

Legelőször biztosítani kell a magyar paraszt munkás megélhetését, általa legkönnyebben végrehajtható alakban a házi ipar fejlesztése által, hogy ő a nyári kereset bevégezése után a téli keresetforrását is megtalálhassa abban az időben, midőn a külső munka szünetel. E kereset megtalálhassa pedig nemcsak a maga, hanem egész munkaképes családja részére.

Ha a parasztmunkás tapasztalja, hogy a tisztességes munkája után minden körülmények között megélhet, családját fenntarthatja. — ez oly pajzsot ad kezébe, a melyről minden varázslatos népamító szava vissza fog pattanni.

Mi természetesebb, hogy föl fog azon gondolattal is hagyni, hogy szülőföldjét elhagyva, mesze idegenbe menjen jobb hazát keresni.

Legelső lépés e célra a házi ipar fejlesztése vidékenkint, még pedig szövetkezeti alapon, vagyis oly alakban, amely képes legyen a gazdasági házi ipart a kívánalmaknak teljesen megfelelőleg szervezni.

A szervezkedést elengedhetlen feltételnek tekintem. Mert hasztalan próbálkoztak sok vidéken a házi ipar létesítésével a szervezatlenség egyenesen útját állta minden törekvésnek e téren.

Szerény véleményem szerint a gazdasági háziipar alapja a szövetkezeti tőke és értékesítés. A tőke szükséglete, hogy a házi ipari szerszámok beszerzése ne egész sulyával terhelje a munkást, valamint a feldolgozandó anyag beszerzési ára sem. Továbbá a kereslet, kielégíthetése is szem előtt tartandó. A gazdasági háziipar szövetkezete hivatva lenne vállalatokat, megrendeléseket szerezni tagjainak, piacokat keresni, jó használatu gépeket beszerezni, segínyt nyújtani olyan munkásoknak, a kik versenyképes árukat tömegesen tudnának előállítani.

Tekintve, hogy azon házi iparcikkek, a melyek télen készülnek, azon időben nem igen értékesíthetők — így a többnyire szegény ipari munkás, ki a garasra reá van szorulva, munkája gyümölcsét csak később találja föl; de szövetkezeti alapon ezen is segíteni lehet, mert a szövetkezettel a termelés értékesítése biztosítva lévén, a munkadíj kifizetése sem ütközik akadályba. Tudtommal az országos központi hitelszövetkezet a házi iparnak a fejlesztését is fölvette áldásos munkakörébe.

De a szövetkezeti tőke szerepe a gazdasági háziiparnál még ott is igen fontos, hogy eddigelé a háziipar cikkek a szervezatlenség folytán hitel forgalmon kívül állanak a mi kereskedőink pedig jó részben hitelbe vásárolnak és így fordul inkább a külföldi gyártmányokhoz, mert a külföldön elegendő cikket is szerezhettek be és a hitel nyújtás előnyeit is élvezhette, aránylag hosszú ideig. Az ily ipari szövetkezetek termelő telepei iránt a legföltételebb szükség az állami, törvényhatósági, gazdasági egyesületek és községi testületek támogatása is.

A gazdasági szakoktatás mellett lángelkű földmívelésügyi miniszterünk Darányi a háziipar tanfolyamokat is létesített körülbelül 200 községben, továbbá

a földműves iskolákat, a gazdasági ismétlő iskolákat a szükséges eszközökkel felszerelte és mindent elkövet, hogy a gazdasági háziipar fejlesztesse.

Hogy pedig minő küzdelem és sok fáradozás jutott osztályrészül a háziipar fejlesztése körül azon uttörőknek, kik a szervezet nélküli állapotban hazafias és emberbaráti érzelmektől áthatva a téli kenyérkereset alap eszméjétől sarkaltatva a háziipari foglalkoztatást megkezdték, köztük él Pekanovits Imre a Sebeskörözs ármentesítő társulat érdemes igazgató főmérnöke, kinek lankadatlan buzgalma egy tömeg nélküli munkás részére nyújtott a kosárfonás téli foglalkoztatásával biztos kenyeret.

A gazdasági háziipar általánosítása lesz jövőben a legerősebb kapocs, mely a magyar munkást a magyar földhöz csatolja és sükketté teszi a mételező szociális agitátorok mézes ígéreteivel szemben.

Kaczvinszky Andor.

Közös miniszterek Budapesten. Lovag Pitreich tábornagy, aki tegnap este ideérkezett, ma délelőtt 9 órakor látogatást tett dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknél. Báró Aehrenthal Alajos külügyminiszter, aki báró Ambróczy Lajos követségi titkár kíséretében ma reggel érkezett ide és apósa, gr. Széchényi Gyula zászlósúr palotájába szállott, délelőtti háromnegyed 11 órakor bemutató látogatást tett dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknél. A külügyminiszter azután a Széchényi-palotában megreggelizett és utána meglátogatta a magyar kormány többi tagjait. Dr. Wekerle miniszterelnök este báró Aehrenthal tiszteletére ebédet adott.

Beck felmentése. A katonai rendeleti lap tegnap közölte Beck grófnak a vezérkari főnöki állástól való felmentését és az Arciere testőrség kapitányává való kinevezését.

Pitreich a vezérkar élén. Katonai forrásból megerősítik, hogy Pitreich mégis vezérkari főnök lesz. Az akadályok melyek e kombináció útjában állottak az utóbbi napokban elhárultak. Konrad altábornagy akit szintén jelöltként emlegettek erre az állásra, Innsbruckban hadtestparancsnok lett Jenő herceg helyébe.

Aerenthal és Oroszország. Aerenthal báró külügyminiszter Stolipin üdvözlő távirátára, melyben Stolipin egyszersmind sajnálko-

PFÄFF KÁLMÁN

ajánl megbízható minőségű kalap különlegességeket izléses új formákban

Szigorúan szabott árak mellett.

* Nyugalomba vonult plébános.

Hosszu, csaknem félszázados működés után távozott a jól megérdemelt nyugalomba Szauer Alajos gádorosi plébános. Ez alkalommal hívei, s az egész község melynek 32 esztendeig plébánosa volt, valóban megható módon bucsuzott el szeretett lelkipásztortól. A távozás előtti nap délutánján megjelent az előjáróság a plébánián, s az első jegyző igazán szívhez szóló beszédben köszönte meg Szauer Alajosnak azon kimondhatatlan sok jót, melyben Gádorost részesítette. Az ünnepelt meghatottan felelt, s biztosította a községet, hogy ezentul sem feledkeznek el róla. Másnap — a távozás napján — jött bucsuzni az iskolaszék és egyháztanács, s bizony a sok jelenlevő között egy sem volt, kinek szeme könnyben nem uszott volna. De a legszebb meglepetés még hátra volt. Mikor ugyanis a távozó plébános kijött a templomból bucsuajátosságát elvégezve, hogy a vasúthoz menjen, egyszerre körülfogták őt hívei, s lobogók kísérete mellett, szent énekeket zengedezve kísérték őt ki az állomásra. S ott vártak, míg a vonat el nem indult. Megható volt látni, hogyan törekedtek őszbe borult aggastyánok és ifjak egyaránt, hogy még egyszer kezet csókolhassanak a távozonak. Sirt mindenki, olyik hangos zokogással. Valóban a megható jelenetet látva, mindenkiben felbredt a gondolat, hogy itt egy valódi lelkipásztor bucsuzik, ki megnyerte azon jutalmat, melynél szebbet e földön pap nem nyerhet: hívei szeretetét, tiszteletét, bizalmát. Adja Isten, hogy jól megérdemelt nyugalomát sokáig élvezhesse.

* **Lueger állapota.** Lueger polgármester az éjjelt nagyon nyugtalanul töltötte. A délelőtti hivatalos dolgok elintézésével töltötte, de ezt minduntalan félbe kellett szakítani, mert szédülés és gyengeség fogta el.

* **Uj anyakönyvvezető helyettesek.** A belügyminiszter az élesdi körbe Makkai Béla körjegyzőt, a bakonszegibe pedig Farkas Benő tanítót anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki. Ugyanekkor Biró Gusztávot és Hummel Ödönt felmentette az anyakönyvvezetői teendők teljesítése alól.

* **Keresztényszociális kurzus Kolozsvárt.** Az Országos Katholikus Szövetség Kolozsvárt keresztény szociális kurzust tart a következő programmal:

Nov. 16-án este 5 órákor a városi vigadó nagytermében.

1. Megnyitó.
2. Növédlem. Farkas Edit, az Orsz. Növédő egyesület alelnöke.
3. A nép jogi védelme. Menyhárt Gáspár dr. egyetemi m. tan.
4. Munkás egyesület. Haller István lapszerkesztő.

Nov. 17-én este 5 órákor ugyanott:

1. Szövetkezések. Páll Albert tanító.
2. Iparfejlesztés. Ernszt Sándor dr. orsz. gyűl. képviselő.
3. Társadalmi egyesületek. Böcskor Mihály dr. ügyvéd.
4. Gazdasági népoktatás. Szentiványi Károly a M. Kath. Egy. Orsz. Szöv. igazgatója.

Nov. 18-án este 5 órákor ugyanott:

1. Világiak a szociális mozgalomban. Mihályfi Ákos dr. egyetemi tanár.
2. A községi autonómiában rejő erő. Biró Balázs dr. ügyvéd.
3. Népszövetség. Huszár Károly lapszerkesztő.
4. Záróbeszéd. Giesswein Sándor dr. orsz. gyűl. képviselő.

* A város címerének használata.

Nagyvárad város törvényhatósága a »Nagyvárad és Érmelléki kereskedelmi és ipari részvénytársaságnak« megengedte, hogy nyomtatványain és áruin Nagyvárad város címerét használhassa. A törvényhatóság határozatát a belügyminiszter jóváhagyta, a címerre vonatkozólag azonban némi helyreigazító módosítást rendel el, mert a részvénytársaság által bemutatott rajz nem mindenben felel meg a város hiteles címerének.

* **Az ügyészség udvara.** Az ügyészségi épület Széchenyi-tér felőli udvara eddig Körözs-kavicssal volt kikövezve és a tölire való fát tartották rajta. Most a kövezést felbontották és mintegy egyméter mélységre a kavicsos földet elhordták az udvarról, és helyette fekete földet hordtak. Az udvaron a következő tavasszal már kert lesz, melyben virágok fognak nyillani.

* **Jegyző választás Élesden.** Mint annak idején jeleztük, az élesdi jegyző választás e hó 29-ére volt kitűzve. A választás meg is történt. Az üresedésben volt körjegyzői állásra kilencen pályáztak. Legnagyobb kilátása volt a megválasztásra Makkai Bélának. Erős ellenfele volt neki a pályázók közül Veres Béla sarkadi jegyző. A választás napján a déli órákban még nem lehetett tudni, hogy ki lesz a jegyző, mivel a két félnek a tábora igen egyformán növekedett. Ekkor Komáromi Sándor jegyzőre kezdtek szavazni. A délutáni órákban Komáromi visszalépett. A visszalépés után csakhamar véget ért a szavazás és Bérczy Imre főszolgabíró kihirdette az eredményt, mely szerint Makkai Béla 37 szótöbbséggel jegyzőül lett megválasztva.

* **Kivándorlás a megyéből.** Biharvármegye területén soha nem volt még nap, melyen ne kértek volna 6—8—10 sőt 36 kivándorlásra jogosító utlevelet. A kivándorlás pedig nem hogy csökkenne, hanem folyton növekszik. Legnagyobb a kivándorlás a tenkei járás területéről, ujabban a szalárdi járásból is kezd növekedni a kivándorlók száma. A két járással pedig versenyt halad az érmi-hályfalvai járás, ahonnan szintén tömeges a kivándorlás.

* **Az angolországi vasuti szerencsétlenség.** Az Atlantic City melletti vasuti katasztrófáról a következőket jelentik: Eddig 59 holttestet huztak ki a vízből, ezek közül 16-ot nem lehetett felismerni. Egy utas úgy mesélte el a dolgot, hogy épen ki akartak szállni a vonatról, amikor borzasztó lökések érezték. Az első és második kocsi abban a pillanatban lezuhant a hidról a folyóba és elmerült utasaival együtt. Maga után rántotta a harmadik kocsit is, de ez egy darabig a levegőben lógott. Ezt a pár pillanatnyi időt felhasználta egy fékező, aki a hátulsó ajtót kinyitotta, amelyen 20 utas elmenekült. Ezek aztán borzadva látták, mint fordult le a kocsi a hidról. Az utolsó pillanatban észrevették, hogy a fékező bennmaradt. Odarohantak s mivel az ajtót nem lehetett újból kinyitni, bevették az ablakot s kihúzták rajta a fékezőt.

Egy megmenekült asszony egy újságírónak a következőket mondta el:

— Epen az ablakon néztem ki, mikor rémülve láttam, hogy mindnyájan el vagyunk veszve. Csak a férjemre gondoltam és Isten a megmondhatója miképp kerültünk ki a kocsiból. Jó uszó vagyok és mihelyt a felszínre kerültem, háromszor merültem alá, hogy a férjemet kihalásam, de mind a háromszor idegen embe-

reket huztam ki. Mikor negyedszer alámerültem, megtaláltam férjemet s kivittem a partra.

Egy Rómer nevű utas beszélt, hogy mikor a kocsit a vízbe zuhant ő az ablakon kimászott. Azonban egy társa lábába kapaszkodott, úgy hogy csak nehezen tudott feljutni a felszínre. Úszás közben bezúta több kocsi ablakát s így lehetségessé tette több ember menekülését.

* **Az elkobzott fegyverek sorsa.** Még a múlt év végén és folyó év elején történt, hogy a megye területén minden embertől kinek fegyvertartási engedélye nem volt, a nála megtalált fegyvert a főszolgabíró elkoboztatta és beszállította a vármegyeházához. A fegyverek sorsa egész augusztusig az elárverezés volt. A főispán intézkedésére azonban a fegyvereket nem szabad eladni, hanem ha jogos tulajdonosa jelentkezik, annak kell visszaadni. A tulajdonosok pedig nap mint nap jelentkeznek és kéri a fegyverek visszaadását, a behordott fegyver halmazból minden fegyver visszaadásánál egész tárgyalást kell a közigazgatásnak tartani és azután adják vissza a fegyvereket.

* **Rátkay József kérelme.** A Városliget nem sokára egyik legszebb helye lesz a városnak. Aki látta 20 évvel ezelőtt, mikor valószínű vadon, a kisebb-nagyobb stílű jómadarak buvóhelye volt a gödrös hely, amelyet még nappal is tanácsos volt elkerülni, csak hálás lehet Rátkay József iránt, aki mástól évtizeden át fáradott, munkálkodott, hogy kiemelje amennyire szerény anyagi eszközökkel lehet, közveszélyes állapotából ezt a helyet. Ő vetette meg alapját a ligetnek és saját anyagi tehetségét is igénybe vette, hogy amellet a semminek mondható városi segély mellett az ifjuságnak kedves és hasznos szórakozó helyet létesítsen. Most, hogy a város megkezdte a Városliget rendezését, Rátkay József azon kérelemmel fordult a városhoz, hogy a mástól évtized alatt a sajátjából a ligetre áldozott 4417 korona összeget fizesse vissza a város. Hajlandó az egész időről számadásait bemutatni, s ebből kitűnik, hogy mennyi bevétele és kiadása volt az egész idő alatt s hogy a kért összeget saját keresményéből családjától megvonva, fektette be a liget rendezésébe. Méltó önérettel mutat reá a tóra, amelyből 25,000 köbméter földet emelt ki. Rátkay József kérelme oly szerény, hogy annak teljesítése elől a törvényhatóság ki nem térhet. A város mint erkölcsi testület el sem fogadhatja, hogy egy polgára a közjóra irányított buzgó tevékenysége mellett még anyagi áldozatot is hozzon a város rendezése és szépítésére. Igaz, hogy sokan vannak, akik nem ösmerik Rátkay József fiatalabbkori buzgó fáradozását és a közhasznú tevékenységét, de ép oly sokan vannak, akik tanui voltak az ő sokoldalú becses működésének.

* **Köszönet.** A Weiszlovits Adolf és fia nagyváradai kőfaragó telepe a szilágy-csehi róm. kath. templomnak két márvány szenteltvíztartót ajándékozott, a melyért ez uton hálás köszönetet mond a lelkészi hivatal. Szilágy-Cseh 1906. október 29-én.

* **A villamos alkalmazottak sztrájkja.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A villamos alkalmazottak sztrájkja még mindig tovább tart. Ez ideig megegyezés nem jött létre. Ma ismét több rendű zavargás történt, amiért Boda Dezső főkapitány elhatározta, hogy feloszlatja a sztrájk-tanyát.

* **A derecskei osendőrség.** A honvédelmi miniszter tegnap értesítette az alispánt, hogy a derecskei őrparancsnokság helyett Derecskére járási parancsnokságot létesített. A kibővített parancsnokság már 23-án megkezdte működését Derecskén.

* **Összeszurkált katona.** Hétfőn délután a hegyközszáldobágyi korcsmában mulatozott Gardó Mihály három cimborájával. Később megérkezett Kiss Károly 4-ik honvéd ezredbeli közkatona is, aki egy másik asztalnál kezdett iddogni. A mulatozásnak az lett a vége, hogy a legények verekedést kezdtek és ebbe a katonát is bele vonták. Ugylátszik azonban, hogy e verekedés csak színlelés volt maguk között és tulajdonképpen a katona ellen irányult, mert egyszerre a verekedés közben a katonára rohantak és azt zsebkésekkel összeszurkálták és elfutottak. A súlyosan összeszurkált katonát a csapatkórházba szállították, ahol tegnap reggelre meghalt. A hullát tegnap délután boncolták fel és a keletkezett jegyzőkönyveket áttették az ügyészséghez, mely a vizsgálatot megindította.

* **Talált csecsemő hulla.** Tegnap reggel a velencei vasuti hid közelébe ment ki egy asszony egy kosár homokért. Mikor egy gödörből homokot szedett a kosarába, egy gyermek hullájára talált. Az esetről a rendőrszem azonnal értesítette. A rendőr a hullát beszállította a hullaházba, ahol a tegnap délután tartott boncolás alkalmával megállapították, hogy a hulla egy 7 hónapos csecsemő hullája. A rendőrség a lelketlen anya felderítése iránt megindította a nyomozati eljárást.

* **Vakmerő rablógyilkosság.** Szolnokról táviratozzák: Tiszakürtön tegnap este vakmerő rablógyilkosság történt. Késmárky Pál földbirtokost és nejét tegnap este négy fegyveres rabló megtámadta és össze-vissza szurkálta, azután behatolt a lakásba és azt kirabolta Késmárky és felesége haldokolnak. A tetteseknek semmi nyomuk.

* **A sarkadi és erdőgyaraki vadászberlet.** Sarkad és Erdőgyarak községek határában, igen gazdag vadász területe van a községnek és a gazdáknak. A terület meglehetősen jó jövedelmet is hoz. A vadászterület bérének hovatordítása tárgyában a két község képviselő testülete ülést tartott és elhatározta, hogy a befolyó bérösszegeket a földtulajdonosai között arányosan felosztja. A felosztásnak mindenestre hatósági közeg ellenőrzése mellett kell, hogy megtörténjen, ezért a nagyszalontai főszolgabíró tegnap átiratot intézett az alispánhoz, melyben kéri, hogy a felosztásra a szalontai járási számvevőt küldje ki az alispán.

* **Eljegyzés.** Vasárnap este tartotta el jegyzését Szeverle Lukács fiatal könyvkötő Kovács József helybeli iparos kedves leányával Gizellával.

* **Ujság reklám.** Miniszteri rendelet tiltja azt, hogy a rikkancsok az utcai elárulások alkalmával a lap címeit is kikiáltás. A miniszteri tilalom dacára, nálunk szokása volt a krajcáros napilapok rikkancshadának, hogy szenzációsan kürtölték a lap cikkeinek címét. Erre az eljárásra fölhiptuk a rendőrkapitány figyelmét, azonban ez egy ideig hasztalan maradt. Akkor aztán a rikkancsok újabb fogáshoz fordultak. Tegnap este tele torokkal kiáltotta egyik rikkancs az egyik krajcáros napilapnak a címét és hangsúlyozta, hogy »szenzációs hírek«, különkiadás, második különkiadás és a közönség kapkodta a szenzációt tartalmazó — reggeli számot. A Fő-utcán becsapott közönség megbotránkozott e visszaélés fölött s a rikkancsot egy rendőr vette kegyes pártfogásába. De most már mégis csak jó lesz intézkedni főkapitány úr!

* **Ünnep miatt.** A Polgári takarékos segély szövetkezet befizetései november 1-én azaz csütörtökön ünnep miatt délelőtt 9—11-ig teljesítendő.

* **A bűnjelek csomagolása.** Az utóbbi időben gyakran fordult elő az, hogy a nyomozó csendőrök a nyomozás befejeztével a megszerzett bűnjeleket csak hiányosan és nem a szabályban előírt módon csomagolták be. Többek közül a csomagolásról hiányzott a csendőrség hivatalos pecsétje. E mulasztás folytán igen könnyen megtörténhetik, hogy utközben a bűnjeleket kicserélik és ez által a büntény megvilágítását csak nehezítik. A belügyminiszter most körrendeletet adott ki minden vármegye törvényhatóságának, hogy utasítsa az alája rendelt közegeket, hogy a bűnjelek becsomagolásánál szigorúan ragaszkodjanak a szabályokhoz.

* **Ellopott sapkák.** Özv. Szokura Mihályné Pece-utca 146. szám alatti lakos panaszt tett tegnap a rendőrségen, hogy a nagypiaci sátrából folyó hó 29 én több drb. sapkát elloptak. Ugyanilyen lopásról panaszkodott még több nagypiaci szücs iparos is a rendőrségen. A megejtett nyomozások alapján a tettesek, kik beismerésben vannak, mintegy 10—15 lopott sapkával birtokukban Szelezsán Gábor, Szimon Mitru, Tazir György és Hoducz György notórius vásári tolvajok személyében elfogattak.

x Mély tisztelettel tudatom Nagyvárad város és Biharvármegye nagyérdemű közönségével, hogy a legmodernebbül berendezett fehérnemű kalap és uri divai üzletemet november hó 1-én nyitom meg; melynek napi jövedelme 10 %-át a gyermekvédő-liga javára fordítom Kötő tisztelettel Lukács Aladár Nagyvárad Fő-utca az Orsolya apácák új bérpalotájában.

IRODALOM.

Prohászka az ifjuság oktatója.

A budapesti tanártestület néhány tagja azon óhajjal fordult az Orsz. kath. Szövetséghez, hogy dr. Prohászka Ottokár püspöknek a VI. kath. nagygyűlésen az »Uri és női divatmorálról« tartott beszédét külön zsebfüzet alakban a serdültebb ifjuság kezébe juttassuk.

E kívánságnak a Szövetség eleget tett. A felnöttebb ifjuságnak szívesen adják ajándékba a megfelelő példányszámot, ha az iránt az iskolák igazgatósága a Szövetséget megkeresi és a szállítási terhek fedezésére darabonként két fillért bélyegben beküld.

Magyar Szemle. Szemere György kitűnően szerkesztett folyóiratának legutóbbi füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg. Lehotai: Rákóczi. Hetes: Rákóczi-irodalom. Juhász Gyula: Majtény. Kárpáti Aurél: Dalok. Ungvári: Herék és Méhek. Dankó István: Galagonya, a szürszabó. Kosztolányi Dezső: Pantelek. Juhász Gyula: Táncdal. Franyó Zoltán: A nyár halála. Regény. A hétről. Irodalom. A jeles régi folyóirat előfizetési ára egy évre 12 korona.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Szerda: Drótostót.
Csütörtök: Aranyember.
Péntek: Mary Ann.
Szombat: Mary Ann.

A drótostót. Lehár nagy sikert aratott bájos operettjét. A drótostót eleveníti föl nem nagyrésze új szereposztásban a színház. A

főszerepeket Lányi Edith, Haraszthy Mici, Palásthy Sándor és Oláh Gyula játszik.

Halottak napja. Csütörtökön este Jókai régóta pihentetett »Aranyembere« kerül előadásra a színházban, Noemi poetikus szerepét E. Kovács Mariska játsza ez alkalommal.

Mary Ann. Zangwil négy felvonásos szentimentális angol vigjátéka, melyet a múlt szezonban nagy sikerrel játszottak a budapesti Nemzeti színházban teljesen készen várja a pénteki bemutatót. Az újdonság főszerepeit E. Kovács Mariska, Tóth Elek, T. Pogány Janka Haraszthy Mici, Simon Mariska, Szarvassy és Hajnal játszik. Rendező: Somogyi Károly.

Z E N E.

Kamarazene estélyek a kereskedelmi csarnokban.

November 4-én, vasárnap tartják meg a helybeli kamaramuzikusok első hangversenyüket dr. Benner Arpád budapesti hangversenymester és hegedűművész közreműködésével. A hangverseny iránt városunk legelőkelőbb köreiből igen élénk érdeklődés nyilvánul. A hangversenyekre szóló bérletjegyek a mai naptól kezdve Vidor Manó bémertéri könyvkereskedőnél átvehetők. Ugyanott kaphatók a vasárnapi hangversenyre szóló napi jegyek is 6 koronáért.

Bérlet névsorát a következőkben közöljük.

Szmrecsányi Pál, Glatz Antal és neje, Csanády altábornagy és neje, Hlatky Endre és neje, dr. Fráter Imre és neje, Csapó Lenke, Jelencsik Margit, Gyurkovits Cornél és neje, Varró Domokosné, Mártonffy Marcell és neje, Sebesza százados és neje, Huzella Gyula és neje, dr. Berkovits Ferenc, dr. Verzár István és neje, dr. Fráter Pál és neje, Kőszeghy Józsefné, Dietrich százados és neje, dr. Mihály Lajos és neje, dr. Gyémánt Jenő és neje, id. Moskovits Mór és neje, ifj. Moskovits Mór és neje, Markovits fgy. és neje, Lewitter Miksa, dr. Moskovits Józsefné, dr. Kis Döméné, Kis Nóra, dr. Popper Akos és neje, dr. Grósz Menyhért, dr. Révész Vilmos, Révész Erzsébet, dr. Schwartz Ilés, dr. Szánó Jakabné, Szántó Vilma és Irénke (Margit); dr. Edelmann Menyhért és neje Dióssy Lajosné és Dióssy Erzsike, dr. Lázár Aurél és neje, dr. Rácz Miksa, Roz Simon és neje Roz Erzsike, dr. Rosenthal Mór és neje, Alexander Lajos és neje, dr. Bartha Dezső és neje, dr. Rácz Odön és neje, Lichtmann Mór és neje, Schwartz Márton és neje, Grósz Zsigmond, dr. Waldmann Béla és neje, dr. Spitzer Márton és neje, Darvas Imre és neje, ifj. Berger Sámuel, Berger Janka, Lukács Gyuláné, Lukács Klári, Sonnenfeld Vilma, özv. Polgárné, Polgár Lili, Krausz Mórné, Krausz Erzsébet, Zatureczkyné, Schwarcz Izidor és neje, dr. Matolay Mároly és neje, Léderer Márton és neje, Olasz Elemérné, özv. Harach Józsefné, Rendes Szidorné, Sebő Imréné, özv. dr. Heimann Józsefné, Heimann Erzsike, özv. dr. Korstein Lajosné, Székács Mária, Mezey Mihály, Bognár Sándor, Muritzky fgy., Niameczny Pál, Sadon Cyrill fgy., Kovács Zsigmond, dr. Mayer László, dr. Mehr Samu, dr. Fisch Áron, dr. Nagy Ignác, dr. Fischer Imre, dr. Bárdos Imre, dr. Fleischer Béla, Szmetka L. Odön, Schönberg Ármán és neje, dr. Löwy Mór, Stern Hermann, Horváth Mór, Fekete Ferenc, dr. Erdős Adolf, Blayer József, dr. Molnár Leo, Aliquander K., Acél Sándor, Hermann Ottó, dr. Kotzó Jenő, Berger Odön, Váli Péter, Rozvany György, Kemény Béla, ifj. dr. Zigre Miklós, Schnörch fgy., dr. Jura, dr. Weiman Jenő, dr. Waldman Géza, Weuzliczke fgy., Weiszlovits Emil.

A középiskolai ifjuság a saját iskolai igazgatósága útján 2 koronáért kap ülő helyeket.

TÁVIRATOK.

Pitreich bucsulátogatásai.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv.) Pitreich lovag, ki tegnap este érkezett Budapestre, ma délelőtt tíz órakor a miniszterelnöki palotába hajtatott, hol a miniszterelnöknél tett látogatást. A volt hadügyminiszter fél óra hosszat időzött a miniszterelnöknél, ki azután Aehrenthal báró közös hadügyminisztert fogadta. Pitreich a miniszterelnöki palotából a honvédelmi minisztériumba, azután a belügyminisztériumba ment s mindkét helyen leadta névjegyet. Ezután a kormány többi tagjainál tett bucsulátogatást.

Lueger halálhíre.

Budapest, október 30. Saját tud. táv Bács város polgármesteréről ma város szerte az a hír terjedt el, hogy meghalt. Tudakozódtak azért sokan Bécsben a hír valóságára felől, onnan azonban azt a választ kapták, hogy Lueger súlyos beteg ugyan, de közvetlen veszély nem fenyegeti.

Schönaich Budapesten.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv.) Schönaich közös hadügyminiszter pénteken reggel Budapestre érkezik, hogy a magyar kormány tagjainál bemutatkozzék. Schönaich akkor a miniszterelnökkel behatóan tanácskozik majd az unjonclétszám dologáról és a delegációról is.

Az osztrákok és a paktum.

Budapest, okt. 30. (Saját tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy az osztrák képviselőház mai ülésén egy szó sem esett a király és Wekerle-kormány között kötött paktum dologáról. Egyik parlamenti párt se vállalkozott arra, hogy ezt a kérdést a képviselőházban szóvá tegye.

REGÉNYCSARNOK.

A titok.

— Bűnügyi regény. — 34.

Írta: Fergus Hume.

— Angolból. —

— Nem; a levelet éjtélkor hozták Fitzgeraldnak a Melbourne-Klubba. Brian onnan ment el és valószínű, hogy a levél átadója várta őt a Bourke- és a Russel-utca sarkán. Már most szeretném tudni, ki volt az a leány, aki a levelet hozta és hová vezette Fitzgeraldot.

— Miféle leány volt a levél átadója? — kérdezte a detektív.

— Valami csavargó, kétes nőszemély, — felelte Calton; — a klub inasa legalább azt mondja.

A detektív tündött pár pillanatig, aztán hirtelen fölkiáltott:

— Meg van! . . . Talaot Villa — Toorak . . . Pár hónap előtt nagy lopás volt abban a villában s ez a papiros is onnan való.

— Na lással! — mondta az ügyvéd örömmel.

— A tolvajlást négyen követték el, — folytatta a detektív, — s a zsákmány egy részét Guttersnipe anyó odújába találtuk meg, a Kis-Bourke-utcában . . . De szinte hihetetlen,

hogy mr Fitzgerald estély-öltözékben bántatlanul megjárhatta azt a tolvaj-fészket!

— Hát az a leány, aki a levelet a klubba hozta és várt rá valamelyik utca sarkon? — szólt Calton hirtelen; — ez volt a vezetője s egyszersmind a védője is.

— Igy már lehet, — bólintott Kilsip.

— Na lással! — ismételte az ügyvéd örömmel.

A detektív gondolkodott egy kicsit és habozva mondta:

— Szinte bizonyos, hogy igaz . . . még a haldokló asszony is. Körülbelül négy hete annak, hogy Guttersnipe anyó odújában egy tüdőbeteg asszony; va ami rokona lehetett az öregnek és úgy hívták, hogy »Királynő« . . . Három hónapja került ide Sydneyből s úgy hiszem, hogy nemrégiben jött Európából.

— Akkor ez lehetett az a haldokló asszony! — mondta az ügyvéd.

— Valóban ez, — felelte a detektív. — S ha mr Fitzgerald ott volt akkor van rá tanunk, amennyi kell; vagy legalább kettő minden esetre: Guttersnipe anyó és az unokája, Sal . . .

XV. FEJEZET.

A tolvaj-negyedben.

A Bourke utca jóval népesebb, mint a Collins-utca, kivált éjszaka. A félvilgi hölgyek egész raja hullámszik és csoportosul a Bourke-utcán mindenütt s kivált ahol más utcák és közök torkollanak bele, a sarkokon, nagyon élénk és zajos az élet. A mellék-utcákon és szűk közökön át Melbourne legszenyesebb részeibe jutunk, az ugynevezett óvárosban, melynek régi dűledező házaiban, szűk kutyaszorítóban tanyázik a nagy kikötőváros sörredéke.

Ebben a negyedben vezette Kilsip még az nap este a fiatal ügyvédet a Kis-Bourke-utca felé, ahol Guttersnipe anyó lakott; és Calton, amint a szűk, bűzös, girbe-görbe utcákon keresztül követte a detektívet, el nem tudta gondolni, hogy mit mondhatott Madge Frettlről az a haldokló asszony, aki ily utálatos pokolban lakik? . . . és egyáltalában mi köze lehet a milliomos leányának egy olyan nőhöz, aki ilyen sörredék közt és ekkora nyomorban él? . . .

— Fogja meg e karomat, — sugta Kilsip az ügyvédnek; — jó ha vigyázunk egymásra, mert ez nagyon rossz hírű vidék.

— Igazi pokol, — dűnyögte Calton és megfogva a detektív karját, óvatosan botorkált mögötte a gidres-gödrös uton.

Végre megált a detektív egy rozoga ajtó előtt, melyen benyitván szűk, alacsony és bűzös folyosóra értek, melynek végében valami világ pislogott. A folyosó padlózata össze-vissza volt tépve s a gödrös uton bukácsolva haladt előre a két féfi, — midőn egyszerre csak kialudt a világ s ők teljesen sötétben maradtak.

— Rögtön gyujtsd meg! — kiáltotta a detektív parancsolóan. — Mire való bekormozni az üveget?

Ugy látszik a tolvaj-nyelvet jól értették itt, mert rövid suttogás után megint égett a gyertya és Calton most már látta, hogy egy sáppadt arcú, de nagyon ravasz képű gyerek tartja kezében a gyertyát, melynek világánál félig kihívóan, félig szorongva néz az ismeretlen vendégekre.

— Hol van Guttersnipe anyó? — kérdezte a detektív.

— Az emeleten, — felelte a leány, mert az volt; — de ma este nem sok hasznát veszi, mert az öreg megint leitta magát.

— Ne törődjél vele, — mordult rá Kilsip a leányra; — csak vezess hozzá azonnal.

Recsegett-ropogott az ódon falépcső, amelyen fölmentek s Calton minden pillanatban attól félt, hogy lebuknak a mélységbe. Végre egy ajtó elé értek; ott a leány élesen füttyentett, mire az ajtó, mintegy, varázslatra, kitért s ők beléptek az alacsony, piszkos szobába, melynek egyik sarkában, piszkos szalmazsákon és rnygok közt majdnem egészen meztelen vén asszony hevert. A szoba közepén levő asz-

talon pislogó fagygy-gyertya égett és pálinkás korsó állt, mellette pedig egy másik vén boszorkány, úgy látszik, kártyát vetett egy durva képű, izmos snhancnak, aki az ajtót kinyitotta és épen nem barátságos indulattal nézett a szokatlan látogatókra.

Mikor beléptek a kártyavető vén asszony föltekintett és Calton szinte visszaborzadt az utálatos boszorkánytól. Az arca csupa ránc volt, az orra, mint a fülesbagolyé, két szeme parázként villogott tömött szürke szemöldei alól, míg szájából agyarként állt ki két sárga fog, az állán pedig dus szakáll sarjadzott.

— Mit akarnak ezek? — rikácsolta a vén asszony mérgesen.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, október 30.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—
Városi villamosvasut	— — —	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, október 30.

Buza okt.	— — —	14.16	—	14.18
Rozs okt.-re	— — —	12.84	—	12.88
Tengeri ápt. 1907.	— — —	10.14	—	10.10
Repeze aug.-ra	— — —	24.80	—	25.00
Zab apr.-ra	— — —	15.00	—	92.78

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 okt. 30 án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	112.—
Magyar koronajárdék 4%	— — —	94.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — —	87.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	94.85
Magyar gyermek sorsjegy-kölcson	— — —	56.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	2.08
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	152.50
Osztrák járdék aranyban	— — —	985.15
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	100.
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	17.75
Magyar hitelbank részvény	— — —	813.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	672.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	674.50
Német birodalmi márka	— — —	19.08
London vista	— — —	117.75
Páris vista	— — —	240.10
20 márkás arany	— — —	95.35
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	35.46
Osztrák járdék papirban	— — —	246.687
Osztrák járdék ezüstben	— — —	99.52
Osztrák korona járdék	— — —	116.50

SZERKESZTŐI PÓSTA.

K. Zs. (Helyben.) Kezdelleges dolog.

M. P. O. (Gyoma.) Üdv. és köszönet.

A. I. Jönni fognak.

H. I. (Budapest.) Örömmel látjuk ismét dolgozatait. Egyik a lapban, másik a naptárban fog jönni.

A szerkesztőségért felelős:

Dr. VUCSKIOS GYULA.

Egy-két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik
tanulónak
a Szent László nyomdában.

Eladó ház.

Olasziban a Lukács György-utca sarkán levő 1-ső számú, három utcára néző sarokház, hol ma szálloda és vendéglő van tehermentesen szabad kézből eladó. Bővebbet Kiadóhivatalban.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

felvétetnek a

"TISZÁNTÚL"

kiadóhivatalában.

Párizsi világkiállítás 1900 Grand Prix 1896 milleniumi kiállítás
állami nagy arany érem, Hers Concors

Telefon: 280. sz.

Alapítva: 1854.

Első Magyar Részvény-serfözde K Ö B Á N Y A.

Főraktár Nagyvárad és Biharvármegye területére saját házukban Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek czégnél.

Hordókba és palackokba fejte forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m. **ások, király, kiviteli és dupla márciusi, bajor és udvari sör**, melyek nemcsak az ország, de a külföld híres gyártmányait és minőségileg jóval felülmúlják. Főraktárunk a palack-osztályra különös gondot fordít s azt a legujabb, legtökéletesebb üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szíves érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palackokban hozzunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem úgy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló eredménnyel használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szoptatók, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női betegek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél**

Góliát, maláta sör kapható: *Fanky utóda Kiss Károlynál, Kádár János, Friedl és Jörös, Maár és Szabó, Lakatos Julia (Széchenyi-tér), Tisztviselők fogyasztási szövetkezete (Uri-utca), Reich Antal, Blaha István, Kern és Petrovics (Fő-utca).*

Kérjünk mindenütt kőbányai Részvény-sört.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
k ö r l e v e l e k,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számlák, falragaszok,

báli meghívók,
táncrendek, étlapok,
naptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdal szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1906. évi október 1-től.

Nagyvárad—Budapest						Nagyvárad—Kolozsvár						Püspök-Ladány—Debrecen—Ermihályfalva											
Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.						
Nagyvárad ind.	4 15	2 38	8 43	11 36	11 09	2 30	Nagyvárad ind.	2 18	2 06	4 10	12 41	7 14	Püspök-Ladány ind.	11 20	5 50	1 24	4 00	2 24	6 05				
B.-Püspöki "			8 52	11 47	11 19	2 44	V.-Velece "	2 26	2 31	4 17	12 48		Debrecen "	12 27	6 51	2 50	5 10	3 56	6 45				
Bors "				11 54	11 26	2 54	F.-Vásárhely "		2 42	4 18	12 59		Ermihályfalva érk.	1 08	7 57	3 47	6 08	4 58					
M.-Keresztes "				12 05	11 39	3 18	M.-Telegd "	2 51	3 04	4 50	1 22	7 31	Ermihályfalva—Debrecen—Püspök-Ladány										
M.-Péterföldi "				12 17	11 51	3 33	Élesd "	+3 05	3 23	5 08	1 43	+7 44	Ermihályfalva ind.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.				
B.-Ujfalu "	4 52	3 18	9 21	12 29	12 05	4 04	Rév "	3 26	3 50	5 33	2 11	8 05	Debrecen ind.	10 43	6 09	8 02	3 14	5 15	9 14				
Sáp "				12 47	12 25	4 34	Brátka "		4 14	5 66	2 37		P.-Ladány érk.	12 07	6 26	8 57	4 16	8 10	10 31				
Báránd "				1 01	12 41	4 36	Bucsa "		4 36	6 17	2 58		Debrecen—Nagy-Léta—Vértés										
P.-Ladány "	5 39	4 03	10 01	1 45	1 19	6 53	Csucsá "	4 16	5 02	6 42	3 23	8 51	Debrecen ind.	V. v.	V. v.	Vértés—Debrecen—Nagy-Léta							
Szolnok "	7 32	5 39	11 38	3 49	3 44		B.-Hunyad "	4 52	5 49	7 23	4 03	9 21	N.-Léta-Vértés ind.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagy-Káta "	8 27	6 34	12 36	5 05	5 10		Kolozsvár érk.	5 51	6 59	8 37	5 15	10 18	Sáránd "	9 35	4 31	N.-Léta-Vértés ind.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
B.-Pest érk.	9 35	7 50	1 50	6 40	7 10								H.-Bagos "	10 18	5 16	M.-Pályi "	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Budapest—Nagyvárad						Kolozsvár—Nagyvárad						Püspök-Ladány—Debrecen—Ermihályfalva											
Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.						
Budapest ind.	9 15	2 35	7 25	6 45	9 00	Kolozsvár ind.	11 10	7 13	6 05	5 23	12 59	Püspök-Ladány ind.	11 20	5 50	1 24	4 00	2 24	6 05					
Nagy-Káta "	10 20	3 20		7 54	10 41	B.-Hunyad "	12 23	8 47	8 04			Debrecen "	12 27	6 51	2 50	5 10	3 56	6 45					
Szolnok "	11 19	4 15	9 37	9 27	11 52	Csucsá "	12 55	9 23	8 51		2 44	Ermihályfalva érk.	1 08	7 57	3 47	6 08	4 58						
P.-Ladány "	12 55	5 45	11 13	11 53	2 09	6 00	Bucsa "		9 38	9 06			Ermihályfalva—Debrecen—Püspök-Ladány										
Báránd "				12 07	2 21	5 11	Brátka "		9 53	9 23			Ermihályfalva ind.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Sáp "		+6 04		12 24	2 35	5 32	Rév "	1 37	10 10	9 42		3 24	Debrecen ind.	10 20	5 50	P.-Ladány ind.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
B.-Ujfalu "	1 33	6 19	11 46	12 46	2 53	6 01	Élesd "	+1 50	10 27	9 59		3 34	Sáránd "	10 45	6 17	M.-Pályi "	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
M.-Péterföldi "				1 00	3 05	6 18	M.-Telegd "	2 03	10 41	10 13		3 45	H.-Bagos "	10 28	5 26	H.-Pályi "	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
M.-Keresztes "				1 14	3 16	6 34	F.-Vásárhely "	2 26	10 58	10 30			H.-Bagos "	10 45	5 45	H.-Bagos "	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Bors "				1 28	3 28	6 53	V.-Velece "	2 2	11 07	10 39			M.-Pályi "	10 57	5 55	Sáránd "	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
B.-Püspöki "				1 46	3 34	7 05	Nagyváradra érk.	2 32	11 13	10 37	8 36	4 09	N.-Léta-Vértés érk.	11 16	6 15	Debrecen érk.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagyvárad érk.	2 11	7 07	12 26	1 48	3 44	7 53																	
Nagyvárad—Szeged						Szeged—Nagyvárad						Nagyvárad—Arad						Arad—Nagyvárad.					
Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.						
Nagyvárad ind.	6 02	10 20	4 45	7 40	Szeged ind.	2 44	3 20	10 52	7 20	N.-Várad ind.	6 02	10 20	4 45	7 10	Arad ind.	4 16	5 10	11 25	9 10				
Ósi "	6 12	10 30	4 56	7 20	H.-M.-Vásárhely "	3 31	4 29	11 34	8 31	Ósi "	6 12	10 30	4 56	7 20	Kétegyháza ind.	5 00	6 14	12 34	10 10				
Less "	6 29	10 48	5 15	7 44	Orosháza "	4 19	5 41	12 22	9 58	Less "	6 29	10 48	5 15	7 44	Csaba "	5 48	6 56	1 38	4 10				
Cséffa "	6 44	11 03	5 34	8 09	B.-Csaba "	5 48	6 56	1 38	4 50	Cséffa "	6 44	11 03	5 34	8 09	Gyula "	6 10	7 19	2 02	5 10				
Szalonta "	7 08	11 26	6 02	8 53	Gyula "	6 12	7 19	2 02	5 26	Szalonta "	7 08	11 26	6 02	8 53	Sarkad "	6 33	7 40	2 22	5 10				
Kötegyán "	7 28	11 44	6 24	9 22	Sarkad "	6 33	7 40	2 22	5 54	Kötegyán "	7 28	11 44	6 24	9 22	Kötegyán "	6 43	7 51	2 32	6 10				
Sarkad "	7 39	11 54	6 33	9 38	Kötegyán "	6 43	7 51	2 32	6 11	Sarkad "	7 39	11 54	6 33	9 38	Szalonta "	7 08	8 20	2 57	7 10				
Gyula "	7 59	12 18	6 57	10 09	Szalonta "	7 08	8 20	2 57	7 02	Gyula "	7 59	12 18	6 57	10 09	Cséffa "	7 26	8 40	3 15	7 10				
Békés-Csaba "	8 25	1 44	7 41	4 49	Cséffa "	7 26	8 40	3 15	7 31	Békés-Csaba "	8 25	1 44	7 41	4 49	Less "	7 43	9 02	3 33	7 10				
Orosháza "	9 15	2 40	8 59	5 50	Less "	7 43	9 02	3 33	7 56	Orosháza "	9 15	2 40	8 59	5 50	Ósi "	7 59	9 19	3 49	8 10				
H.-M.-Vásárhely "	10 00	3 27	10 02	7 00	Ósi "	7 59	9 16	3 49	8 16	H.-M.-Vásárhely "	10 00	3 27	10 02	7 00	N.-Várad érk.	8 10	9 30	4 00	8 10				
Szeged érk.	10 45	4 02	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	8 10	9 30	4 00	8 31	Szeged érk.	10 45	4 02	10 55	7 55									
Székelyhid—Margitta—Sz.-Somlyó.						Sz.-Somlyó—Margitta—Székelyhid.						Nagyvárad—Ermihályfalva.						Ermihályfalva—Nagyvárad.					
V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.						
Székelyhid ind.	9 46	6 40	A.-Keresztur "	10 30	7 22	Szil.-Somlyó ind.	3 18	1 29	Nagyvárad ind.	6 44	4 25	Ermihályfalva ind.	6 14	5 20	Ermihályfalva ind.	6 14	5 20						
A.-Keresztur "	10 30	7 22	Sz.-Nagyfalu "	10 44	7 35	Sz.-Nagyfalu "	3 43	2 18	B.-Püspöki "	7 10	4 40	Érselind "	6 40	6 48	Érselind "	6 40	6 48						
V.-Abrány "	10 44	7 35	Ipp "	10 55	7 45	Ipp "	4 35	3 55	Bihar "	7 35	5 10	Székelyhid "	7 08	6 43	Székelyhid "	7 08	6 43						
Monos-Petri "	11 40	8 04	Bályok "	11 54	8 17	Bályok "	4 47	3 08	Paptamási "	8 03	5 24	Nagykágnya "	7 20	7 02	Nagykágnya "	7 20	7 02						
Margitta "	11 54	8 17	Száldobágy "	12 19	8 37	Száldobágy "	5 01	3 24	Gyapoly "	8 19	5 37	B.-Diószeg "	7 33	7 22	B.-Diószeg "	7 33	7 22						
Felső-Abrány "	12 19	8 37	Pelső-Abrány "	12 37	8 50	Pelső-Abrány "	5 19	3 44	Nagykágnya "	8 44	5 59	Gyapoly "	7 48	7 40	Gyapoly "	7 48	7 40						
Száldobágy "	12 37	8 50	Margitta "	1 00	9 12	Margitta "	5 38	4 22	Székelyhid "	9 38	6 26	Bihar "	8 09	8 08	Bihar "	8 09	8 08						
Bályok "	1 30	9 40	Monos-Petri "	1 30	9 40	Monos-Petri "	5 48	4 33	Székelyhid érk.	9 59	6 49	Érselind "	8 27	8 33	Érselind "	8 27	8 33						
Sz.-Nagyfalu "	1 54	9 59	V.-Abrány "	2 18	10 22	V.-Abrány "	5 58	4 44	Ermihályfalva érk.	10 31	7 19	Nagyvárad érk.	9 06	9 1	Nagyvárad érk.	9 06	9 1						
Szil.-Somlyó érk.	2 18	10 22	A.-Keresztur "	2 18	10 22	A.-Keresztur "	6 11	4 58															
Nagyvárad—Gyoma.						Gyoma—Nagyvárad.						Vésztő—Kötegyán—Hollód.						Hollód—Kötegyán—Vésztő.					
V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.						
Nagyvárad ind.	5 47	1 30	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vésztő ind.	4 45	5 10	Hollód ind.	4 35	11 11	Vegyesvonat	4 35	11 11	Vegyesvonat	4 35	11 11						
Ósi "	6 07	1 44	Déva-Ványa "	4 37	3 26	Ókány "	5 07	5 28	Moesár-Gyanta "	4 46	11 12		4 46	11 12		4 46	11 12						
Uj-Palota "	6 22	1 59	Körös-Ladány "	5 13	4 02	Gyanta "	5 23	5 43	Rippa "	5 02	11 33		5 02	11 33		5 02	11 33						
Gyires "	8 40	2 18	Szeghalom "	6 12	5 22	Sarkad-Keresztur "	5 36	5 52	Tenke "	5 24	12 10		5 24	12 10		5 24	12 10						
Körösszeg "	7 01	2 35	Vésztő "	6 12	5 22	Métkörök "	5 52	6 07	Fekete-Tót "	5 44	12 32		5 44	12 32		5 44	12 32						
Szakáll "	7 39	3 03	Köt "	6 38	5 52	Kötegyán "	6 11	6 27	Fekete-Bátor "	6 06	1 11		6 06	1 11		6 06	1 11						
Nagy-Tóti "	7 55	3 19	Komádi "	7 10	6 38	Kötegyán ind.	6 16	6 31	Árpád "	6 16	1 11		6 16	1 11		6 16	1 11						
Komádi "	8 25	3 45	Nagy-Tóti "	7 22	6 50	Pósa "	6 29	6 46	Erdő-Gyarak "	6 25	1 21		6 25	1 21		6 25	1 21						
Iráz "	8 42	4 02	Szakáll "	7 48	7 23	Illye "	6 48	6 58	Csegöd "	6 48	1 31		6 48	1 31		6 48	1 31						
Köt "	9 14	4 25	Körösszeg "	8 11	7 47	Csegöd "	7 02	7 13	Illye "	7 02	1 51		7 02	1 51		7 02	1 51						
Vésztő "	9 40	5 02	Gyires "	8 33	8 12	Erdő-Gyarak "	7 12	7 23	Pósa "	7 12	2 00		7 12	2 00		7 12	2 00						
Szeghalom "	10 26	5 45	Gyoma "	8 47	8 27	Árpád "	7 21	7 33	Kötegyán "	7 21	2 15		7 21	2 15		7 21	2 15						
Körös-Ladány "	10 47	6 02	Uj-Palota "	9 03	8 46	Fekete-Bátor "	7 39	7 54	Kötegyán ind.	7 39	2 40		7 39	2 40		7 39	2 40						
Déva-Ványa "	11 42	7 00	Ósi "	9 20	9 05	Fekete-Tót "	7 52	8 09	Métkörök "	7 52	2 50		7 52	2 50		7 52	2 50						
Gyoma érk.	12 23	7 44	Nagyvárad érk.	9 20	9 05	Tenke "	8 17	8 37	Sarkad-Keresztur "	8 17	3 10		8 17	3 10		8 17	3 10						
Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.						Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.						Vésztő—Kötegyán—Hollód.						Hollód—Kötegyán—Vésztő.					
reggel	d. u.	reggel	d. u.	reggel	d. u.	reggel	d. u.	reggel	d. u.	reggel	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	reggel	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.				
Nagyvárad ind.	5 30	4 30	Vaskóh-Barest ind.	4 02	2 00	Vésztő ind.	4 45	5 10	Hollód ind.	4 35	11 11	Vegyesvonat	4 35	11 11	Vegyesvonat	4 35	11 11						
Várad-Velece "	5 42	4 41	Lunka-Rézbánya (f.m.h.) "	4 14	2 13	Ókány "	5 07	5 28	Moesár-Gyanta "	4 46	11 12		4 46	11 12		4 46	11 12						
Rontó 2 sz. örh. (f.m.e.h.) "	5 57	4 56	Rieny 26 sz. örh. (

Réti Takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagy-Váradon.

Lebonyolít mindenféle bankügyletet, u. m. váltóköcsönt nyújt, jelzálogköcsönt ad kamatokra betétet elfogad: könyvre, 5- % mellett és folyószámlára, valamint folyószámlaköcsönöket nyújt.

Konvertál köcsönöket előnyös kamattal mellett, előleget nyújt értékpapirokra, kézi zálogokra stb.

Az intézet helyisége Szaniszló-u. 61. sz. alatt Uri és Szaniszló-u. sarkán Grósz Sándor házában van.

Üzlet eladás.

Fábry Testvérek

10 éleai üzletében lévő férfi-, női- divat-árak, cipők, kalapok, harisnyák, vásznak, szallagok, csipkék, férfi és fiu ingek, ugyszintén az üzlet berendezése az összes bolti és kirakat állványok, üveges iroda, gázcsövek és gázlámpák egy tömegben vagy részletekben is *folyó évi október hó 30-án, délután 3 órakor* a legtöbbet ígérőnek eladatnak az üzlet helyiség is esetleg hozzá kibérelhető.

79

relhető.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Érteti a u. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árú kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (mat), sárga fényképesz-lámpák és miniatűrű izzólámpa különlegességek ugyancsak kártelt áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett ivlámpák

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— villamosvilágítási —

erőáviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, szállítását, szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe, hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményű

BÚTOROKAT

gyári árban kezeség mellett a

Magyar Műbutorgyár Részvénytársaságnál

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata

Kivánatra tervek és költségvetések - Telefon 421 szám.

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár,” Moskovits Farkas és Társa ajánlja

elsőrendű kézimunka

cipő és csizma

készítményeit.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. szám
(volt rendőrségi épület.)

